

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külföldre
 Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5. Egy év szám — 5.
 Előfizetési pénzt minden közzétételre
 15-piac, VECSÉY-ház, földszint és szec-
 kesboltjába bérmentre küldendők.
 Előfizethet helyben:
 TELEGGDI K. LAJOS és IS. USATHY
 KAROLY könyvkereskedésben: a
 szerkesztőség. Egyébként a postahivata-
 lakok utján.

Hirdetési díj:
 Ötvenéves petitorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több
 ismételt hirdetések, alka szerint a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
 20 kr.
 Nyilatkozat megjelölés költsége
 minden példány 15 kr.
 Név- vagy bérmentellenl beküldött
 kérésre: nem vételnek tekintetbe. —
 Ugyanint kérésre nem adnak
 vissza.

Előfizetési felhívás

„DEBRECZEN“

politikai lap XII-ik évfolyamának 2-ik felére.

Lapunk a jövő hó elsejével 12-ik évfolyamának második felébe lép. Ez alkalommal helyén valónak látjuk, hogy lapunkat a t. közönség további pártfogásába ajánljuk.

Programunk: „Magyarország legyen önálló, független magyar állam, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze minden ügyeit.“

Megvagyunk győződve, hogy Magyarország csak akkor lesz boldog, ha független, önálló állam lesz, mely teljes önállósággal bírjon a közigazgatás és igazságszolgáltatáson kívül a hadügy, pénzügy, külügy és a gazdaság minden ügyein.

Ezen eszméknek győzelemre juttatását tartjuk mi mindenkor feladatunknak. Ezen feladatunk teljesítésében magunkat sem feltőlől, sem alólól befolyásoltnak nem engedjük.

Cselekvésünk vezéreszméje mindenkor: szeretett hazánk függetlensége!

A politikai napi kérdések tárgyalása mellett kiváló gondot fordítandunk társadalmi és közgazdasági érdekeinkre. Kiváló sulyt fektetünk Debreczen város és a közeli vidék érdekeire is. Számos és tekintélyes nevű munkatársaink kellő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy lapunk minden tekintetben legváltozatosabb legyen.

Hírvivatainkban az olvasó mindenkor megtalálhatja a helyi, fővárosi, vidéki és külföldi érdekesebb híreket. Tárca a rovatunk változatosá tételéről gondoskodunk.

Előfizetési árak: jul.—decz. félévre 5 frt; jul.—sept. negyedévre 2 frt 50 kr. Egy óra egy forint.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban (piacutca Vecsey-ház) és a könyvkereskedésekben, valamint a dobánytözsédekben. Vidéken a postahivataloknál.

Hirdetések jutányosan számíttatnak és pontosan közöltnének.

A „DEBRECZEN“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Függetlenség.

Debreczen, jun. 30.

Minden nemzetiség, legyen az bármily csekély számu, vagy ország, legyen az bármily csekély területű, önállóságra, függetlenségre törekszik. Ha akad olyan nemzet vagy ország, melyből a függetlenségi vágy kihalt, vagy önmagában az önbizalmat elvesztette, az megszűnt számításba jönni, s csak mint egy nagyobb hatalomnak vasallusa, adófizetője vegetálhat.

Szerbia, Oláhország, míg török fenhatóság alatt volt — habár Törökország sem pénz, sem had, s általában semmiféle bűltögyeibe nem avatkozott, — a fenhatósági ezimet sem tűrte el, hanem folytonosan egy cél felé törekedve, felhasználta a legelső kedvező alkalmat, s megszabadult, és most maguk intézik mind bel, mind külügyeiket.

Montenegró oly csekély lakossággal bír, s területe oly szűk, hogy alig figyelemre méltó, s önállóságát, függetlenségét nem hozná áldozatul, a világ minden csillogó fényéért, a világ minden vagyonáért.

Az albánok, dacára annak, hogy Törökország kiegészítő részét képezték, dacára annak, hogy a Berlinben összeült föld és néposztó kongresszus részben Montenegrónak ítélte; nem engedelmessékedik, hanem ennek ellenében függetlenségét kivívására megtett minden szükséges lépést, s nem vonakodik ezen célja elérésére a legvégsőig elmenni.

Bosznia és Hercegovina is a függetlenségi vágytól vezéreltetve nyitotta meg Törökország ellen Ausztria isztikéllésére a lázadást. Boszniát és Hercegovinát azonban a jóbarátai karok ugy öszszeszerítették, hogy küllázkódítás nélkül belőlük ugyan soha független ország nem lesz. Megérdemlik, a multak figyelembe nem vételével szövetségbe Ausztriával, s gyáva vérebeként futottak a krokodil torkába.

Körülvöttünk mindenütt, hova Ausztria karja el nem értek, vazall államokból álló államok alakultak, s függetlenségükönnyesen a kezük mellett is képepek fentartani.

Kivitták a függetlenségüket, mert olyan vezérférfiak ragadták meg a zászlót kezeikbe, kiknél nem az önérdék, hanem hazájuk iránti lángoló szeretet, hazájuk jövő nagysága, boldogsága volt a vezéreszme.

A 15 millió lakossal bíró Magyarország, mely nagyobb mint Románia, Szerbia, Montenegró, Albánia együttevén, nem képes önállóságot függetlenségét kivívni, hanem gyáva nyulként a nélnél sokkal kisebb Ausztria kétféle sassa szárnyai alá húzódik, s minden erejével annak bátorságát növeli, hogy ömaga a feledés tengerébe merüljön, s Ausztriának csak mint kiegészítő része emlegetessék.

Az, hogy Ausztriának és Magyarországnak ugyanaz az uralkodója, nem ok arra, hogy Magyarország Ausztriahoz lánczolva legyen, nem elég ok arra, hogy Magyarország mind bel, mind külügyeinek miképeni elintézését Ausztria beleegyezésével tegye függővé.

Nem elég ok arra, hogy önálló hadseregéről, önálló pénzügyeiről, önálló vámterületéről, az államiság és nélkülözhetlen kellékeiről örökre lemondjon, mert a véglemondás a nemzetnek biztos halála.

Nem első eset, hogy Magyarország vezérférfiai Ausztria karjaiba vetvén magukat, Magyarországot végveszély lát-szort fenyegetni, de a nemzet mindannyiszor felébredt mely álomból s a függetlenség vágya által vezéreltetve, kivitták, valamint most is vissza fogja vinni feladott függetlenségét s hazája államiságát.

A szennyves. Csernátony nagy fába vágta a fejszét. „Egy kis elmsikedés“ ezim alatt megírja a fusió óta történt dolgokat az „Ellenőrben.“

Igy ni! A Bécsben közelebb tartott minisztertanács alkalmával elhatározták, hogy a bosnyákoknak a suta tál építéket, (nem akarunk annektálni!) a mi belekerül néhány millióba. — Az ilyenekre van nálunk pénz, — az éheseknek nincs!

Felozslatják a szegedi kir. bizottságot július végén. Ideje is már. — A biztosi tanács tagjai „kitalált kiutestest“ fognak kapni. A régi nóta.

Amen!
Az „Alföld“ ezimű lap már látni véli a habarékpartnak a jövő választások folytatni megsemmisítését, s következőleg keserűség a halvaszületett csecesemő felett:

„El lehetünk rá készülvé, hogy a jövő választásnál a szélső bal, részint saját tagdiallan agitálása és „nép“ czája ize szerinti programjával, részint pedig Tisza ur „prae-diallan“ bíralmas támoztásával (!) mint még jelenlegi létszámánál is jóval a nagyobb párt fog kikerülni, a másrészt ellen-szék ellen pedig oly körlehetetlen tornáypreszió s szélsőbal hajszog megindítatni, milyen még nem volt, ugy, hogy ha ez aluszékony

Fülelő szenderegéséből azonban kilárnázott nemokára egy kimondhatatlanul kellemetlen valami — az ideál songorajátéka.

Szegény Chopin! szegény én! — Csakfa délibáb köde ronthatta meg látásomat, mert a megütött hangok hullámait mozgásba hozott legegő hirtelen torzalkában tüntette fel idálomat.

Képzeld kedves barátom, a szerencsétlen leány öt B. helyett hál nagygyel, hol meg hárommal, a hogy könyveiben az ujjiára esett, tanulta be a Meno-nosso rést, gondolhatod, hogy mely isonytót dizonoznia vala az Tündérnek seneköltön elkövetett gyilkosságá.

Összeintáztál Waldignéhoz. Az ő arca a visszafójtat még és bosszankodás halvány és vörös színekben váltakozott. Nyugalmasul mozgott a pmagyon, mintha paráson állt volna. Látott arczán, minden tejeán, a kinos habozás: engedje-e magát és vendégté tovább is masszakrózni, vagy „hálás“ tanítványát kompromittálja? — S jánált tanítványát, de még jobban engemet, a ki egyik fülemet a zseb-kendővel betakarva, másként a szék támlájára nyoma, hánykolódás abban a fauszleiben, a melyben azt hírdő elfogok majd ovdadni, a műléveset gyönyörűről.

S a kis művésznő mit sem sejtve a publikum hangulatáról ártatlan buszgalommal verte tovább is Chopin — agyon.

Szerettem volna rögtön kirohanni, de til-

párt még idejekorán nem szervezkedik s kie-elégítő nemzeti szellemű programmal nem manifestálja létjogosultságát, akkor a két ellen-párt, mint két malomkő közti teljesen meg fog örötlenni.“

— Szerb garázdálkodás. Ujvidéken az oladministák megint élénkebben mosognak. Tarsakörök és egyleteik késő szejeli óráig teltek az oladina minden rendű és rangú hircivel; titkos értekezletek tartanak, dorobálnak s énekeikben legoc-mányabb módon gonyolják a magyar államot. Minden éjel egtererő ordítással vonulnak át az utcákon, s a magyarok vagy magya-érzelmeik által lakott házak előtt megtörtlenül éneklük gyuny-dalokat.

Volt, nincs.
A berlini conferentia véget ért. Hétfőn volt az utolsó érdemleges ülés.

A meghatalmazottak most még kormány utasításait várják, hogy a határozatok kézbesítésé módjára név: is megállapítsanak-e valami eljárás.

Az érieklet meghatalmazottai az utolsó ülésen, a Görögország által elvállalandó adóssági részletre vonatkozó kérdés, — továbbá a Corfu szigete és a kontinens közötti hajózási forgalom szabályozása és a görög állami kö-teltelek átmenő moham-dának és egyéb val-lásfeleletek szabad vallásgyakorlatának garancziája fölött tanácsoztak. Mindezen kérdés technikaiilag ugyan nehezen oldható meg, azonban politikai differenciákra egyike sem fog alkalmat szolgáltatni.

Budapesti röppentyük.
(Az isten és az örökkévalóság vitsga. — Sturver társjátéka.) — jun. 29.

A budapesti állami főreáliskola életrejei vizsgálótan dr. Luther Nándor kerületi fő-azgató azt a kérdést intézte egyik tanulóhoz, vajjon a villámhárítóval ellátott épületeket éri-ei menyk-és-ás?

A tanuló minden gondolkodás nélkül azt a helyes feleletet adta, hogy „hiszen a villámhárító épen arra szolgál, hogy ezt lehetetlenné tegye.“ — „De ha isten akarja csak érheti“ — mondá a főigazgató. „Akkor sem!“ viszon-zá a diák. S a szegény tanuló hiteltelensége miatt — megbuktatták a phikából.

Nagy tér, sötétség, vagy másfélezer ember. Sutogások, nevetés. Nehányan fölállnak a padra, mások a fűbe telepednek. Vannak, a kik a medvét ingerlik, hogy ehez a mulatsághoz legyen illendő bőség. A szobában valami cainozogás féle hallik: katonazene, hatalmas Csakhogy a legények fölbámulnak az ége-e, meg a sodronvára, a mely sziporkázand, s elfeledkeznek a hangszerekről. Néha észbe jut gyúgyiknek a mestere, akkor siralmasat har-got a trombita, nagyot piffen a dob, mintha jigitana, — s a cainozogás folyik tovább. Kileves óra: ka . . . sss . . . pukk! . . . áh!

De valamint lejjebb szétvált golyócsókra, aztán felamokt a levegőben, s kimitűt csödet: halál! áh! Utána a másik, hramadik: üstökös réggel, apró puskatűssel, jutalosa elnem marad: áh! Aztán megint: sss—sssss . . . piff, puff, puff, meg him, bam, bum . . . aranyeső tüzfényben, s ezarak: „ELJEN BUDAPEST“, — hát jó, hadd éljen az a Budapest, de Sturver ur se sajnáljon élni: tapot, hálásak. Buda-ostroma: valami nagyserű: tüzés, bum! bum! bum! csupa komoly, nehé bum! Aztán kass! brri! cip, cip, cip. — piff, puff, puff! . . . Ez azt a honvédek megrögtük a várat, megölték Hentitz, meg a katonáit, a

tozza az udvariaságot. Benn is akartam maradni, de lehetetlenség volt uralkodnom érzékeim felett. Oh bár süket lettem volna, vagy vak, hogy e lánykát soha meg ne láttam volna!

Végre felaláltam magamat. Orcrom első nyomatán zsebkeendőmet s azon em alatt, miután orrom vére hirtelen megindult volna, egy rövid bocsnat kéréssel kisétem a szobából.

Siettem a kertben álló kúthoz. Lombos fáktól volt ha körülveve; ott nem igen láthatott senki. S mostam az orromat egész buzgósággal, mintha csakugyan bajom esett volna. Mostam, áztatam egy teljes fél óráig, mer nem akartam, hogy jókor visszatérve, odabem majd újra meginduljon. A mód nélkül való lúcsközzel aztán össze is áztatam magamat úgy, hogy vértől csupa fehér zsebkeendőm se-hogy sem akart törökölőnek bevalni. Kénytelen valék a konyhába menni — száradni.

— Jaj be kedves a fiatal ur orra — jegyzte meg a kenezese mellett álló oseléd — de még a szemé is.

— Még a szemem is? — Lehet, hogy azok nemcsak a kut vizétől voltak nedvesek. A sebzett szív vére a kony. A lejátszott komoediában pedig volt egy kis tragikum is; illúzióm gyönyörű legránsak romba dőlése.

Aszonban e pár csepp könyám is oly hamar elpárolgott: a sütközemenő éntől, hogy le sem peroghatott arcomon. Nem is illethet volna arcomra. Jólát mosolyra volt az kénytelen derűni a történetek fölötti elgondolkozá-

levegőbe röptették. — kraxx, puff! — ennél többet nem lehet kívánni Sturvertől — ötven krajczárért.

Külföldi szemle.
— Az amnesztia sorsa még nagyon kétséges Franciaországban. A szenátus osztályai megválasztották az amnesztia bizottságot. Tíz-haj közl hatan, kik 113 szavazatot nyertek, ellenszék, három pedig, kik 103 szavazatot nyertek, pártolják a törvényjavaslato.

— Szakadás Bulgária és Románia közt. Mindinkább feszültebb lesz a Bulgária és Románia közötti viszony, ugy hogy a teljes szakadás már közel jövőben várható.

— Rómában papellenes tüntetés volt a klerikális választások miatt. A nép összegyűlt a kapudóliumra, s a republikánus Barboni tizes beszédét lelkesedéssel fogadta, Garibaldi élet-tette és a papokat szidalmazta.

A hadmentesek adója.
— jun. 30.

A leleményes Tisza-kormány tudvaleg leg feltalálta a hadmentesek adóját, melyserint azok, kiket a sorozó bizottság katonaságra alkalmannak nem talált, adót tartoznak fizetni.

A hadmentesek díjéről szóló törvények végrehajtása iránt a pénzügyminiszterium terjedelmes utasítást küldött azt valamennyi közigazgatási bizottsághoz, adófelügyelőhöz és adó-hivatalhoz.

A hadmentesek díj felszámolása köteles egyének nyilatkoztatás: és összehírására első sorban a szolgabírák és polgármesterek, illetőleg a községi előjárók és adófelügyelő-egyek ellenőrzése mellett lesznek hivata, mert i-ntézkedés történt, hogy ezek valamennyi szük-séges nyomatványt mielőbb megküpjának.

Az országban fennálló sorozási járásokról s az azokhoz tartozó községekről szóló kimutatások a honvédelmi miniszteriumba összehál-lítatván, az adófelügyelőknél, hivatalos használatra és megírás végett már legközelebb kifognak adni. A pénzügyminiszter határozott kívánása, hogy az 1879-re járó 6 a demen-tességi díj kivételé s. é. augusztus 10-éig mindenütt befejeztessék.

E szerint akik a tavalyi sorozáson be nem válnak, már adót tartoznak ez érben fizetni.

Tükördarabok a közéletből.
I. — jun. 29.

A nemzetek legszentebb érdekeit mindenkor az egységesség társadalom emelte diadalra. Az a nemzet, melynek társadalmi fekélyes, bár mi ezébből elért diadala nem egyéb: fokelyes süknél, a mely csak addig maradhat fészében, míg a benne rejtő fekély fel nem emésztí a meglevő anyagot, mely a fekély terjedését biztosítja.

Egész kádászra folyik a tinta, s csaknem egy és ugyanazon időben fogalmazott társadalmi ozikkre. Az irástudás mesterségével foglalkozók egész tábora áll síkra, a felsőlet-váló társadalmi rendszer javítása végett. Nagy hangu és virágos szó halmozba burokkolj el azt, a mi ki mondani nem akarnak. — Ezek többnyire olyanok, a kik hisz vagyból, feltűnést visketegeből, érdekhajászaiból írnek virágosan; de nem önzetlentül és világosan. — Nyegle, hevas véralkattu, magásra törő szellemek; de gyengelelkű, akaratkéltű, moderen elvű, szilárdal-pot nélkülok tehetések.

Miért? Azért, mert a lelkesben erős, akaratjeljes tetre kézz, színtek kebel, nem tagad el semmit akkor, midőn a közös jó érdekében használni kíván.

A társadalmi átölök kórányag, nem alólur tör utat feléled; de felőlül vág utat magának lefelé.

Mert summa summárum roppant nevetésességnek tűnt fel előttem az egész eset.

Hasonló mosolyra hurdódt arcomonokkal lépett be a konyhába — lezokadása (!) után — Waldigné.

— Reméltem — szözlött meg nevetve — nem vértett el?

— A szivem semmi esetre sem.

— Szerésa pedig elmentetok részvételt kérdészködtél Udvardy ur után.

— Adja át Waldigné néni majd alkalimlag legközelebb árdulátemet. Bemutottál hal-latlan paródiája méltó volt a seneköltő hal-latlan művészen. Hanem magyarára meg nekem kedves Waldigné néni már most, hogyan nevezhet ilyen tanítványt „hálás“-nak? — hiszen ezt nevezte tanítványt, mint egy lyukot az ábo-re.

— Tehetségtelen — volt a felelet — az igaz, de nagyon hálás mégis, mert kitűnően fizet, — három lezok-öréért egy aranyat. Tyuk, de olyan, a melyik a ranyak a tojik.

A mesternő picánus megjegyzésén roppant jó isút nevettem, ugy mint most. Mert azóta kedves barátom valahányszor Chopin 2-ik Polonaise-t hallom, midig az aranyatöty tyuk jet eszembe.

S most bocssás meg interludiumonért. Kinevettem magamat. — Folytathatjuk zenélésünket.

mevedődjének. Zöld hant takarja az áldott k... a kis Rózsika mindounap fris ko... vics a keresztre.

A kis leány, neveldőnyja halála után, egye... a világban. Alig volt még tíz éves s... egy és támasz nélkül kidobta az élet... mes tengerére! Minden hab, minden bul... végveszélyel fenyegeti a kis száját, a... az egy gyermekétl tergődik. Szegény... a! Hova menj? Kihéző fordulj? Nincs... a földön, mely befogadjon!

Mikor lehullott az utolsó göröngy is a... kopor óra, mikor a föld végk-p elta... egyetlen jötevőt az árva szeméi elől... a letöltötte könyeit és szomoruan leosa... fej-osa-jével meindult — hazafelé... hazafelé? Ugyan van-e neki most ot... Van-e egy kebel, a mely magához von... rrat s azt sugná vigasztalásba a beteg... ne sírj, én szeretlek?

Hes, oh, nincsen senki! Nemo-ak szülei... tak el maguktól, de a kegyetlen embe...

Rózsika szeméi a múlt könyekkel teltek... sokogni kezdett; de a könyek közt föll... hit; hogy ismüli őt! az árva kö... nyveit. S e hibén megvizsgálódou... kerkezett az est. A fáradt test, a kime... kék megnyugtatá őshajott. De hórá hajsa... A régi lakásban, a hol Sára néni... gáltak, már más lakik; ismeretlen ide... berek kultúrák odá. Ehes is volt; bi... jára meg a jó Sára néntől kapott ke... Kihéző fordulj-on egy falatért? Koldulni... é senki sem tanította rá.

És közebb lett. Rózsika visszafordult... kért felé. Visszavágyott oda, a hol a... nyugosk. Lehojotta fáradt fejét az... hantolt síra s aludt.

Maup, még alig virradt, már virágot... keresztre. Majd ibolya-szedoi ment... ibolya-áruháttal keresse meg az első... nyeret.

Ujpesti fogra Rózsika is ott álldogált... rkon — minden járdokélek esd-ka... on manozgata. „Tessék ibolyát venni!“... szera, gyönyörű kék szeméi és gyer... talansága sok verőt szerettek neki;... kélszer, háromszor megjárta a rést,... s ibolyát hozzon annak a sok-sok n... éneknek.

Amult el a tavasz meg a nyár. A kis... ak megvölt; eltörtötték a virágok... kükét.

Elkerkezett a zord ősz, azután meg a... kegyetlen tél. Lehulltak, elherváltak... Rózsika is lehullott, elhervadt u... virágok halálával az ő halála is bek...

szép őzi alkonyatkor, mikor elhalt... égi élet kiment a remétkeribe s... kopár hantalan síra. Megsíratta... s a szép virágokat; megkönyezte... az emberek hűleg részvétlenségét, s... on elaludt — örökre.

Amár ott nyugszik ő is a jó Sára néni... A keresztén, a mely ifu élete el-er... utatja, csak az az egy szó áll: R... rón ibolyák virulnak, jelképezve a... a ki alant pihen.

ki állította az árvának a kereszt... sírjára virágokat, — azt nem... a jó isten? . . .

pesti tözde. Junius 29. Ezüst — 100 cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 120 arany frt 9.33 kr.

Szabó József, a szerkesztő és kiadótlajdonos.

ARKET
VASZON,
VASZONNAK,
ÖK,
vasz barchetek
Társánál

rath és Társa
 Prágában
 DÁSGÉPÉNYÁROK
 készítenek, nagy munkaképesség, kön-
 nyűk cséplésről legelőnyösebben ismert,
 s a keresők álló

kezi és járgány
cseplőgépeket
 1-től 8-ig vagy ökor
 erőig

továbbá legjobb minőségű Backer rendszerű tisztító-rostáták, a cséplő-
 gépa által hajtható dara- és tisztító mal-

nyany raktár és képviselet POSSEZT JÁ-
 debreczenben, ki is a t. sz. gazdasági minis-
 teriárgyűlésnek ingyen, postán bérmentre

